Gé Verheul

Gerrit Willem Cornelis (Gé) Verheul werd geboren op 11 december 1915 in Hilversum.

In mei 1932 werd in Hilversum door onder andere Dominee W. ten Boom de Heideparkgroep opgericht. Het werd de 3e Hilversumse Groep en was aangesloten bij de NCVP (Nederlandse. Christelijke Vereniging van Padvinders). Ze bestond naast de Gooische Treckers en de watergroep. De naam is ontleend aan het landgoed 'Heidepark' aan de Soestdijkerstraatweg waar hun groepshuis stond. De groep had een egaal bruine das. Doordat er teveel leden kwamen, splitste in 1938 de Celliersgroep af. Op 2 juli 1932 werd hij samen met Kik ten Boom door Hopman Kaajan geïnstalleerd. Hij werd later roverscout (voortrekker) en scoutsleider. Hij nam met zijn groep deel aan de Wereld Jamboree in 1937. Gé werd verkennersleider en nam deel aan de Gilwellcursus. In februari 1940 neemt hij afscheid van de troep als vaandrig.

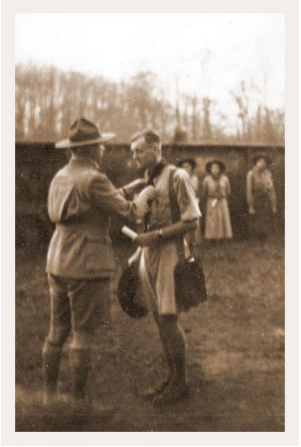

Op deze zachtmoedige, pacifistisch ingestelde jongeman werden de oorlogs- en bezettingsjaren van 1940 tol 1945 van diepgaande invloed. Tijdens de oorlog, toen Scouting verboden werd, stopte de groep niet. De stamleden vormden een kampeerclub en de kampen gingen gewoon door. Elk jaar, tot 23 april 1944, organiseerde Kik ten Boom Sint Jorisvieringen. De groep ging, onder de naam De Woudlopers, illegaal door en kwam samen in het theehuis in de tuin van de familie Schadd aan de Soestdijkerstraatweg. De verkenners werden ingezet voor koerierswerk bij De Boodschappendienst. Naar mate de oorlog vorderde moesten steeds meer leden stoppen omdat ze gingen studeren, als ex-militair opgeroepen werden of als dwangarbeider tewerk gesteld werden. Veel leden gingen in het verzet.

Vanaf het begin van de oorlog was Gé Verheul samen met Kik ten Boom al bij het verzetswerk betrokken dat aanvankelijk bestond uit het verspreiden van illegale lectuur. Als gevolg van het Duitse optreden - vrijheidsberoving, Jodenvervolging en studentenbeleid – groeide deze activiteit uit tot serieuzer verzetswerk: spionage, overvallen op distributiekantoren, wapentransporten, hulp aan onderduikers en piloten. Kik was zeer actief in de Landelijke organisatie voor hulp aan onderduikers (LO). Voor juli 1944 werden in Hilversum Militaire inlichtingen verzameld door enkele los naast elkaar staande groepen. Eén daarvan was de groep 'PHYLAX', waarvan Kik de leider was. Hij had diverse medewerkers waaronder zijn medescout Jan Mol.

Veel verkenners werkten mee in de Boodschappendienst en ze verrichten koeriersdiensten. Eén van hen was Cor van de Velde. Ze waren volgens Gé Verheul dé ideale koeriers omdat

ze vanwege hun leeftijd in de ogen van de Duitsers niet verdacht waren en relatief gemakkelijk over straat konden gaan.

Hun onbekend gebleven blokhut ontsnapte aan Duitse inbeslagneming en werd als 'Het Behouden Huys' centrum voor de verzetsleiding. Hier zat ook enige tijd een Britse piloot ondergedoken. Gé, de padvindersleider, bleek een natuurlijke leidersfiguur en werd uiteindelijk de spil waar alle verzetslijnen samen kwamen: illegale pers, hulp aan onderduikers (o.a. door vervalsing van papieren), Nationaal Steun Fonds voor de financiering, de inlichtingendienst, voedselacties in de hongerwinter, de knokploeg en de Binnenlandse Strijdkrachten. Zijn ouderlijk huis aan de Sumatralaan was een eerste verzetscentrale, vervolgens verplaatst naar het Ministerpark en tenslotte in 1944 naar de Utrechtseweg 61, het bekende U61.

Gé Verheul had een hele groep mensen om zich heen, aanvankelijk allemaal van christelijke huize. Dat was zo in het toen nog hevig verzuilde Nederland. Je ging gewoon vanzelfsprekend om met de mensen die je in kerk, op school en in verenigingen tegenkwam en die organisaties waren allemaal van dezelfde signatuur. Pas later in de oorlog begon dat wat door elkaar te lopen omdat de verzetsgroepen elkaar nodig hadden en hetzelfde doel nastreefden. Gé hield zich onder andere bezig met spoorwegsabotage. Hij werkte samen met Simon Paul Pieter de Man.

Na de arrestatie van Kik ten Boom op 18 augustus 1944 viel zijn groep 'PHYLAX' uiteen. In augustus 1944 kreeg Gé Verheul van de provinciaal commandant Hilversum de opdracht een militaire inlichtingendienst voor de Orde Dienst in Hilversum te organiseren. Een aantal mensen die al bij Phylax actief waren speelden hierbij een rol. Bob de Geus kreeg de gehele leiding van het verkenningswerk en werd in Hilversum bijgestaan door Jan Mol, Fe Tas en Nettie Tops. De beide dames konden zich vrijer bewegen dan de mannen en kregen gemakkelijker inside information. Voor het tekenen van de kaarten zorgde Jan Mol.

In het oorlogsdagboek van de Heidepark Stam (23 april 1944 - 2 juni 1945) verscheen op Dolle Dinsdag, 5 september 1944, een overzicht van de verschillende stamleden. Hier staat dat Gé geweldig veel werk heeft verzet om landgenoten die in moeilijkheden waren te helpen.

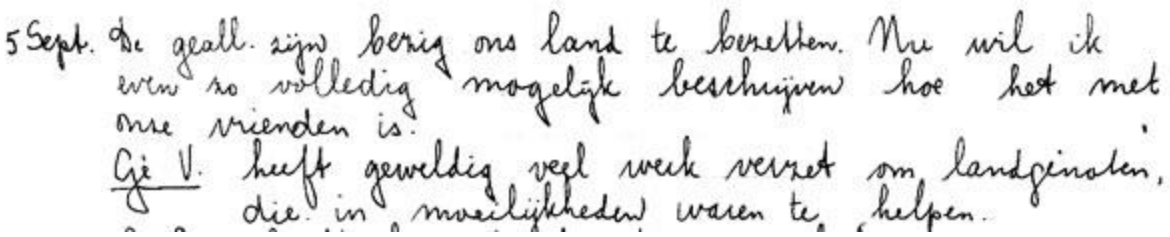
5 Sept. De geall. zijn bezig ons land te bezetten. Nu wil ik even so volledig mogelijk beschrijven hoe het met onze vrienden is.
Gé V. heeft geweldig veel werk verzet om landgenoten, die in moeilijkheden waren te helpen.

In het laatste jaar van de oorlog waren de leefomstandigheden voor veel Gooiers slecht. Vooral het ontbreken van voldoende voedsel leidde tijdens de hongerwinter tot veel ellende. Eind april 1945 leek de redding nabij. Soms kon je in het Gooi het geallieerde geschut al horen. Na de bevrijding op 5 mei volgde de overgang van een bezet land naar een bevrijd land. Gé Verheul speelde in deze overgangsperiode een belangrijke rol. Hij herinnerde zich nog goed zijn contacten met Prins Bernhard in Wageningen en met Generaal Blaskowitz in Hilversum.

Na de bevrijding startte Gé Verheul zijn omroeploopbaan bij Radio 'Herrijzend Nederland' en was hij betrokken bij godsdienstige uitzendingen. Verheul kwam bij het Ikor - voorloper van de Ikon - in dienst op 1 maart 1947. Hij kreeg de leiding van het toenmalige Ikor-bureau en werd ook programmaleider van de radio. Verheul vertrok daar in 1962. Hij werkte daarna vele jaren bij de NCRV, waar hij vooral bekendheid verwierf door de NCRV-serie Kerkepad.

Tot in de jaren vijftig blijft hij actief bij Heidepark, onder meer als Oubaas van de Gooische Zwervers, de stam van de Heidepark.

Gé overleed op 12 december 2005 in Nederhorst den Berg.

Meer informatie

Guldenboek.pdf (kpn.nl)
Online Familieberichten; Overleden: Gerrit Willem Cornelis Verheul (12-12-2005) (online-familieberichten.nl)
Opdat wij niet vergeten: verhalen van 25 verzetshelden van Hilversum - Pieter Broertjes, Margot Kistemaker - Google Boeken
SPIONAGE IN HILVERSUM, DE GROEP ALBRECHT - PDF Free Download (docplayer.nl)
Oudbruin 3.0 | Plakboek | De leiding van de Heidepark en Celliers.
Oudbruin 3.0 | Plakboek | Bericht over enkele Stamleden.
Oudbruin 3.0 | Plakboek | Uitreiking Woodbadge aan Gé Verheul.
Oudbruin 3.0 | Plakboek | Afscheid Vaandrig Gé Verheul.
52 Lijsten van verzetslieden, behorende tot de Ordedienst, gewest 8... (Het Utrechts Archief) - Het Utrechts Archief
De Gooi- en Eemlander : nieuws- en advertentieblad » 29 mei 1947 - Art. 36 | Delpher
Home - Netwerk Oorlogsbronnen
Rapport Inlichtingen Dienst, Hilversum (weggum.com)
Rapport Inlichtingen Dienst.pdf (englandspiel.eu)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.